

॥ २ ॥ ३ ॥ कामजिपूर्णमनोरथः ॥ ४ ॥ कूटंकपटं बालपहादितेन मोहयतीतिकूटमोहनः ॥ ५ ॥ कन्याभर्ता अग्निपुत्रत्वेनाग्निरुपत्वातृतीयोऽग्निष्टेपतिरिति मंत्रवर्णाच्च ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ जुष्टंसे वितं ॥ १० ॥ ब्रह्मण्यः ब्राह्मणेषु साधुः ब्रह्मजः वेदोक्तेन गर्भाधानादिकर्मणा जातः अतएव हेतुद्वयात् ब्रह्मवित् वेदार्थज्ञाता ततएव ब्रह्मे ब्रह्मणि कर्म ब्रह्मरूपे शेते इति ब्रह्मेशयः अदंतत्वमार्थं कर्म ब्रह्मनिष्ठावानित्य

वैशंपायन उवाच इत्युक्तः पांडवे येन महात्मा क्रुषिसन्निधौ ॥ उवाच भगवांस्तत्र मार्कण्डेयो महातपाः ॥ २ ॥ मार्कण्डेय उवाच आग्नेयश्चैव स्कंदश्च दी स कीर्तिरनामयः ॥ मयूरकेतुर्धर्मात्मा भूतेशो महिषार्दनः ॥ ३ ॥ कामजित्कामदः कांतः सत्यवाग्भुवनेश्वरः ॥ शिशुः शीघ्रः शुचिश्चंडो दीप्तवर्णः श्रुभाननः ॥ ४ ॥ अमोघस्त्वनघोरौघः प्रियश्चंद्राननस्तथा ॥ दीप्तशक्तिः प्रशांतात्मा भद्रकूटमोहनः ॥ ५ ॥ षष्ठीप्रियश्च धर्मात्मा पवित्रो मातृवत्सलः ॥ कन्याभर्ता विभक्तश्च स्वाहयोरिव तीसृतः ॥ ६ ॥ प्रभुर्न ताविशाखश्च नैगमेयः सुदुश्चरः ॥ सुव्रतोललितश्चैव बालक्रीडनकप्रियः ॥ ७ ॥ स्वचारी ब्रह्मचारी च शूरः शरवणोद्भवः ॥ वि श्रामित्रप्रियश्चैव देवसेनाप्रियस्तथा ॥ ८ ॥ वासुदेवप्रियश्चैव प्रियः प्रियरुदेवतु ॥ नामान्येतानि दिव्यानि कार्तिकेयस्य यः पठेत् ॥ स्वर्गकीर्तिधनं चैव सलभे न्नात्र संशयः ॥ ९ ॥ मार्कण्डेय उवाच स्तोष्यामि देवैर्कृषिभिश्च जुष्टं शक्त्या गुहं नाम भिरप्रमेयं ॥ षडाननं शक्तिधरं सुवीरं निबोध चैतानि कुरु प्रवीर ॥ १० ॥ ब्रह्मण्यो वै ब्रह्मजो ब्रह्मविचित्र ब्रह्मेश यो ब्रह्मवतां वरिष्ठः ॥ ब्रह्मप्रियो ब्राह्मणसव्रती त्वं ब्रह्मज्ञो वै ब्राह्मणानां चनेता ॥ ११ ॥ स्वाहास्वधा त्वं परमं पवित्रं मंत्रस्तुतस्त्वं प्र थितः षडर्चिः ॥ संवत्सरस्त्वमृतवत्त्वथ षडैमासा धर्मासा वयनं दिशश्च ॥ १२ ॥ त्वं पुष्कराक्षस्त्वरविंदवक्रः सहस्रवक्त्रोऽसि सहस्रबाहुः ॥ त्वं लोकपालः परमं हविश्च त्वं भावनः सर्वसुरासुराणां ॥ १३ ॥ त्वमेव सेनाधिपतिः प्रचंडः प्रभुर्विभुश्चाप्यथ शत्रुजेता ॥ सहस्रभूस्त्वं धरणीत्वमेव सहस्रतुष्टिश्च सहस्रभुक् ॥ १४ ॥ सहस्रशी र्षस्त्वमनंतरूपः सहस्रपात्वं गुहशक्तिधारी ॥ गंगासुतस्त्वं स्वमतेन देवस्वाहामहीकृतिकानां तथैव ॥ १५ ॥ त्वं क्रीडसे षण्मुखकुक्कुटेन यथेष्टनानाविधकामरूपी ॥ दीक्षासिसोमो मरुतः सदैव धर्मो सिवायुरचलेंद्रइंद्रः ॥ १६ ॥ सनातनानामपि शाश्वतस्त्वं प्रभुः प्रभूणामपि चोग्रयन्वा ॥ ऋतस्य कर्ता दितिजांतकस्त्वं जेतारि पूर्णां प्रवरः सुराणां ॥ १७ ॥ सूक्ष्मं तपस्तत्परमं त्वमेव परावरज्ञोऽसि परावरस्त्वं ॥ धर्मस्य कामस्य परस्य चैव त्वत्तेजसा कृत्स्नमिदं महात्मन् ॥ १८ ॥

र्थः ब्रह्मवतां कर्मोपास्तिज्ञानवतां वरिष्ठत्वे हेतुर्ब्रह्मप्रियः तत्कर्मोपास्तिपरः ब्राह्मणो ब्रह्मवित्तेन सहसमानं व्रतमद्वेष्यत्वादि रूपं यस्य स ब्राह्मणसव्रती अतएव ब्रह्मज्ञः शुद्धब्रह्मविन् ब्राह्मणानं नेना ब्रह्मपदप्रापकः ॥ ११ ॥ षडर्चिः षण्मुखत्वात् षड्जिह्वः ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥